

AMB EL FEIXISME, EL DIALEG ES INUTIL...

La resposta italiana a la nota franco-anglesa ja s'endevina: cap diari italià no accepta la retirada de «voluntaris»!

Són molts els que per a tenir raó esperen sempre acordar llur judici al judici de la història. El procediment està bé per a aquells que es miren els esdeveniments amb la indiferència dels espectadors. Però per a aquells altres que són, ells, forjadors d'història, no hi pot haver altre judici immediat que el de la consciència. La història vindrà després a reafirmar o a condemnar les accions comeses. Però al judici històric no li ve d'un dia per a emetre el seu veredict. En canvi, la pàtria i la llibertat demanen continuament resolucions ràpides i ben sovint atrevides.

Els homes que, l'any 1934, realitzaren a Catalunya el moviment de revolta que s'ha classificat amb el nom de «Sis d'octubre», en seguir al peu de la lletra els dictats del seu patriotisme han trobat, tres anys després, la més absoluta de les justificacions en el judici de la història. Aquesta justificació que la història nega sovint a aquells que, excusant-se en la previsió i en el seny, manquen als seus deures més elementals i, en lloc de combatre, es lliuren per endavant a l'opressor.

Aquesta visió exacta de les conveniències de la història és el que caracteritza el sis d'octubre català. Lluís Companys, i amb ell el Govern de la Generalitat, cospà tota la gravetat de l'hora aquella, en la qual el feixisme espanyol posà els fonaments de la dictadura que intentà coronar violentament el 19 de juliol de l'any passat.

Perquè, a través de la perspectiva que facilita el pas del temps, el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de juliol del 1936 són dos moments d'una mateixa etapa. L'heroica defensa del Centre de Dependents, l'entrada dels militars a la Generalitat, precedeixen immediatament la batalla de la Plaça de Catalunya, la presa de les Drassanes i les altres gestes realitzades vint-i-un mesos després pel mateix poble català.

L'ahir i l'avui estan lligats íntimament per un mateix esperit. A darreries de l'any 1934, Catalunya donà la veu d'alerta i, abans que ningú, empenqué ja la lluita contra el feixisme. Enfront nostre hi teníem la casta militar, els interessos de la classe alta, totes les supervivències d'una Espanya enemiga del progrés humà.

Aquest esperit d'opressió, aquest esperit feixista, és el que ara fa tres anys va menar la repressió contra els homes del sis d'octubre català i empresonà el seu Govern. És el mateix esperit, valent-se dels mateixos mètodes, del que fa quatre dies endolava la ciutat, i ara, després de la caiguda dels seus últims, víctimes innocents de l'odi feixista.

Pluja i fang imposen inactivitat al front aragonès

CONCENTRACIONS FEIXISTES DISSOLTES PER L'ARTILLERIA LLEIAL

Pina, 5. — La tranquil·litat en tot aquest sector és gairebé absoluta. La immobilitat en el camp enemic ha estat completa.

La pluja ha deixat impossible de poder-hi caminar ni per les pistes. No obstant hi ha hagut foc de canó, però poc intens.

Des de les altures que dominen la carretera de Puente han estat vistes moltes vegades algunes concentracions enemigues, a les quals les nostres bateries llançaren uns projectils durant alguns minuts. Es veié que els feixistes fugien i que alguns d'ells caigueren enmig dels grups.

PLOU INTENSAMENT

Sarinyena, 5. — Plou torrencialment des de fa tres dies. Els aparells lleials no han pogut elevar-se a la infanteria roman immobilitzada a les trinxeres i campaments.

Al Vedado de Zuera hi hagué en alguna ocasió alarma, per semblar que les tropes feixistes iniciaven algun moviment; però tot quedà reduït a posar-se els nostres soldats en actitud defensiva durant alguns minuts.

Repressió al JAPO

EL CAP DEL SINDICAT D'OBRERS DEL TRANSPORT, ES EMPRESONAT

Togolo, 5. — La policia ha detingut, per fer propaganda a favor del Front Popular, el cap del Sindicat d'Obrers del Transport de Togolo. Com es recorda, el passat abril el Sindicat declarà una vaga sense efectes que fou evitada per la intervenció de les autoritats.

A Londres han causat molta impressió l'atac contra el "Basilisk" i els bombardeigs de Barcelona i València

Serioses preocupacions en les esferes diplomàtiques

Londres, 5. — Al voltant de la nota conjunta anglo-francesa a Roma s'està fent un gran joc diplomàtic. Aquest matí, per exemple, ha sorprès que un periòdic com el «Financial Times», les relacions conservadores del qual són força conegudes, publicà una informació desmentint, escatòricament, els rumors que han circulat, d'origen italià o no, segons els quals Anglaterra estaria disposada a obrir crèdits a Itàlia a canvi de la promesa de la retirada dels voluntaris. La notícia no és nova, ja que a Roma, segons sembla, es confiava que les dificultats financeres franceses obligarien a frenar el ritme de la col·laboració anglo-francesa a la Mediterrània i s'abandonaria la posició ferma que han adoptat aquestes dues potències després dels acords de Nyon.

No ha estat així, però, i avui a Londres hi ha dos aspectes del conflicte espanyol que preocupen l'opinió pública i els cercles polítics i diplomàtics. Ens referim, en primer lloc, a l'atac contra el «Basilisk» i després als bombardeigs contra les ciutats de Barcelona i de València. No es coneixen que a aquestes altures els submarins pirates no s'hagin retirat a les seves bases i la seva resurrecció planteja un conflicte molt seriós. És que anem a veure la reproducció de la pirateria, en gran escala? Sobre els bombardeigs de les ciutats de la costa mediterrània, principalment Barcelona i València, els periòdics «The Times» i «Daily Tele-

graph and Morning Post» publiquen llargs comentaris. Es tracta —diuen aquests periòdics— de bombardeigs de destrucció, amb una tàctica concreta de desmoralitzar la retaguarda republicana. El que sembla evident als dos periòdics és que s'han reforçat les bases de Mallorca i que és gairebé segur que hi ha major quantitat d'avions a Palma. Els avions que han efectuat aquests bombardeigs són, segons tots dos periòdics, d'un tipus modern que no s'havien utilitzat fins ara.

Insisteixen tots dos periòdics que aquests bombardeigs, en vigílies precisament de les negociacions sobre la nota franco-anglesa, despertin serioses preocupacions a les esferes diplomàtiques. ¿Constitueixen un rept a aquesta aviació de tipus modern? ¿Són la confirmació que, després del fracàs de la no intervenció en terra i mar, anem a veure la no intervenció fracassada en l'aire?

Arriben ja a Londres comentaris i informacions sobre l'actitud d'Alemanya davant la nota conjunta franco-anglesa. Com a avantguarda del que serà la resposta italiana, podem avançar que cap periòdic no accepta la retirada de voluntaris i tots fingeixen prendre's seriosament els procediments jurídics, als quals, com se sap, fan tan poc honor els feixistes europeus.

Amb tot i la neu, prossegueix l'ofensiva lleial a l'Alt Aragó

L'artilleria republicana ha tornat a bombardejar Sabinàigo

Boltonya, 5. — No solament plou per aquesta part, la més alta del Pirineu, sinó que ha nevut copiosament. Algunes muntanyes han aprofitat aquest mal temps per a això i així impedeix la prossecció de l'avant.

Cap a Avena ha seguit la progressió, si bé amb enorme dificultat. Tenim al nostre poder una bona part del terreny entre Rapun i Avena. Les nostres tropes l'ocuparen l'última matinada. Immediatament es prengueren diverses torrons que dominen alguns quilòmetres cap a l'esmentat poble, i s'hi han fet obres de fortificació.

També s'han pres uns montículs a la zona avançada de Biescas. En general les nostres tropes han realitzat petits avanços que facilitaran les operacions que s'han de portar a cap per la nostra part quan millori el temps.

L'enemic ha canonejat l'Ermida de Santa Agueda, sense produir cap dany.

Els nostres focs avançats de Sabidàigo continuen sense fer foc, malgrat que el dit poble està a tret de metralladora. La nostra artilleria ha bombardejat novament la fàbrica de l'esmentat poble, en la qual no es pot realitzar cap treball fa alguns dies.

Sembla que els feixistes retiraren de la dita fàbrica el material que hi tenien. Això significa que s'ha inutilitzat un lloc desde el qual s'havien prestat quantiosos serveis als feixistes.

Mèxic defensa a Ginebra un ideal de justícia democràtica

«No tenim intenció d'abandonar la Societat de Nacions», declara el vicepresident de la Cambra mexicana

AL NORD DE XANGSI, ELS XINESOS HAN RECONQUISTAT XOSHIEN I TSINGPING

Xang-Hai, 5. — L'agència Central News anuncia que un destacament del 8è cos de l'exèrcit xinès que opera al front nord de Xangsi reconquistà les ciutats de Xoshien, Tsingping els dies 1 i 2 d'octubre.

Al nord-est de Xangsi una columna pertanyent al mateix exèrcit hostilitza actualment les tropes japoneses a la regió muntanyenca, particularment als voltants del 5 de Finsling.

A XAPEI ES LLUITA COS A COS

Xang-Hai, 5. — Continua aferrissadament la batalla. Els japonesos asseguren que han avançat vora l'oest de Lotien, a pesar de la fortíssima resistència xinesa, i es troben a algunes milles de Kiatung, un dels punts principals de la segona línia de defensa xinesa.

Els combats a la zona de Xapei es caracteritzen per violència cos a cos, que continuen en elevat nombre de víctimes. Mentrestant els valxells de guerra japonesos bombardejen intensament Paotung.

ABANDONATUNG

Xang-Hai, 5. — Se sap que el general Li-Fu-Yin fou afusellat després d'haver estat format consell de guer-

Per tal de resoldre afers relacionats amb la ciutat

HILARI SALVADOR, A VALENCIA

Per tal de resoldre diversos afers relacionats amb la ciutat, ha sortit cap a València l'alcalde senyor Hilari Salvador.

L'acompanyen alguns alcaldes de poblacions marítimes properes a Barcelona.

Durant l'absència del senyor Salvador està encarregat accidentalment de l'Alcaldia el conseller registrador senyor Josep Escofé.

Aquesta tarda es reuneix el Consell de la Generalitat

Aquest migdia han visitat l'Honorable President de Catalunya una Comissió de la Lliga dels Drets de l'Home, presidida pel president de l'Audència, senyor Andreu.

El senyor Companys, que ha treballat al seu despatx particular de la Residència, no ha rebut cap més visita, puix que s'ha dedicat a l'estudi de qüestions que seran tractades en la reunió del Consell que se celebrarà a les sis de la tarda.

En la reunió naurà de tractar-se especialment dels assumptes dels Departaments de Proveliments, Finances i Obres Públiques, o sigui el que respecta a les qüestions de millor regulació dels proveïments de la població civil, les relacions de les Hisendes de la Generalitat i de l'Estat, i informar dels estralls que han determinat els aliguts d'aquesta dies, i els treballs realitzats per a reparar els desperfectes.

E.R.C.

6 D'OCTUBRE

Juventut d'Esquerra
"Estat Català"

Casal d'Esquerra Francès
Macià, Corts Catalanes, 647

VETLLADA NEGROLOGICA

Deu nit, Parlaments per

Goday

Esteve Genovès Molas

Montserrat Martínez

J. Navarro-Costabella

Ignasi Canadell

Baldomer Xifré

Nacionalistes

assistiu-hi!!

ACTE D'HOMENATGE ALS

HEROIS DEL 6 D'OCTUBRE

Aquest acte tindrà lloc al

Casal d'Esquerra Estat Català,

de Gràcia (plaça Joan Fuster,

avans Nord), a les deu de la

vetlla, de demà, dimecres.

Hi prendran part els oradors

següents:

Josep Montes

Montserrat Martínez

Grav i Ros

Navarro-Costabella

Roc Boronât

Presidirà Marian Hurtado

Catalans! Per la llibertat de

la nostra Pàtria!

Per aquells que van caure en

lluita en aquestes jornades glo-

rioses!

Assistiu-hi!!!

L'Exèrcit és de tots i no és de ningú

ECONOMIA ES TREBALL

Economia és l'administració ordenada dels béns d'una col·lectivitat. Existeixen moltes maneres d'entendre aquesta administració ordenada, però, entre elles, es manifesten dos criteris extrems tan desviats l'un com l'altre de la realitat. Per als que sustenten un d'aquests criteris, l'administració s'ha de fer a benefici propi sense que els altres hi tinguin res a dir. Per als de l'altre criteri, l'administració es redueix a organitzar i dirigir la riquesa mentre la tal riquesa existeix. Els de l'un i l'altre cap tenen una concepció massa simplista del que és l'economia d'un país.

Sovint podem sentir els primers com diuen: «Si les coses van d'aquesta manera, jo no percebrei tal o tal rendiment i llavors l'economia del país, on aurà a parlar?» I el que de tal manera s'expressa no veu que l'economia del país no és res més que el que està en l'aire i en l'aire el que guany d'un país, no és el que necessita és que el guany hi sigui. Si un propietari rural percebia del rabassar un determinat rendiment i per un motiu o altre el deixa de percebre, la seva economia particular se'n dolria, però el país, en canvi, no en perdria res, ja hi hauria un altre que l'aprofitaria, i per al conjunt del país, seria exactament igual que si l'hagués percebut el propietari. Però si per una mala collita o per malesa al camp la terra no dona prou fruit, llavors sí que es perjudica l'economia del país.

Els del criteri extrem oposat, tenen de l'economia un concepte molt semblant al que tenen d'una cosa. Aquella administració ordenada de la qual parlen es redueix, per a ells, a partir la cosa en una sèrie de sectors, un per cap, i menjar-ne mentre n'hi ha.

Aquests dos criteris extrems semblen ésser dos casos d'atavisme. L'home primitiu o vivia en comunitat sota la tutela d'un cap i llavors l'economia de la col·lectivitat era la pròpia del cap, o bé vivia en famílies independents que es dedicaven a la vida nòmada i menjaven el que collien o cacaven sense cap treball previ, a part del just per aconseguir els que vivien. Encara avui es pot trobar gent que viu a les selves tropicals aquests tipus de vida. Però al costat de la indígena que ha trobat aquesta simplificació apareixen moltes altres espècies no humanes que han descobert el mateix sistema de viure. L'home, sense treballar, pot aconseguir aliments, però, això a la naturalesa li ho permet a canvi que ell estigui exposat a servir d'aliment dels seus veïns menjadors d'home. Per una part té un major benestar que l'home civilitzat, però, per l'altra, de compensació, aquest benestar té al costat mateix un gran perill, fill del benestar que és l'únic als tropics. I el que és curiós és que quan els països no tropicals s'estableixen, per un quant temps l'economia llop coca o sigui quan el mecanisme social es capta i les coses són d'aquell que primer hi arriba, apareix de seguida el congènere de la fera de la selva, que no valia davant cap violència per arribar on el seu instint el ment.

Però l'economia no és ni la coca ni és tampoc una cosa a profit d'un ni d'uns. L'economia és una cosa que ha de beneficiar tot el país i en la qual han de tenir més part els que més fan en fer marxar el carro. Economia és simplement treball i sense treball no hi ha economia possible perquè mal es poden administrar ordenadament uns béns que no existeixen. Treballant tots una mica i reconeixent a cadascú l'esforç que fa i el que ha fet abans, l'economia d'un país és una piràmide de pedra granítica, però si no es treballa o el profit del que es treballa és sols d'uns, la piràmide es torna de llenya corcada, i els còres són els que no treballen, ja sigui per pura ganyana o perquè viuen del treball que fan els altres.

C. P.

Els serveis internacio- nals d'ajut als infants

La guerra que sotrim ha posat al descobert de part dels uns, el seu fons terriblement egoista o cruel, i de part dels altres, els més delicats sentiments humans. D'acord amb ells, i per damunt o completament aliens a les seves actituds ideològiques, de tot sentiment polític i religiós han constituït diversos comitès per tal d'aplegar voluntats i els esforços de socors a les víctimes innocents de la tragèdia que ensagna la nostra pàtria.

La perllongació de la guerra, la seva crueltat creixent, crea greus problemes que els comitès de diversos països han anat a l'encontre en la mesura de les seves preferències i possibilitats. Les crides han sorgit espontànies i independents. Les obres de socors s'han multiplicat de dia a dia, però el temps comú d'acció ha establert entre elles contactes inevitables que la solució d'alguns problemes creats per la mateixa indolència dels socors que presten ha fet necessari lligar encara més.

Amb aquest principal objecte, d'uns mesos en aquesta part es reunen periòdicament els delegats de diverses d'aquestes entitats o mitges. Convien impressions, posar en comú les experiències tretes del treball, estudiar la forma de coordinar els esforços, distribuir-se el treball i estudiar els nous problemes que la realitat crea. Fa alguns dies ha tingut lloc a la nostra ciutat una d'aquestes reunions periòdiques. Ha passat inadvertida del gran públic, puix que sistemàticament s'ha evitat tota propaganda, s'han evitat els actes oficials que resten temps al treball. Però no està de més cridar l'atenció sobre el fet que 19 representants de tres continents i de set nacions diferents s'hagin reunit fraterment per tal de realitzar una mancomunada d'un treball positiu d'ajut als nens i dones d'Espanya.

El «Hogar Luis Vives», de la «Regió en Barcelona» del «Servici Internacional de Socors als Nens» de la «Societat dels Amics Quakers», creat a Barcelona, cura a punt de convergència a Catalunya dels diferents serveis internacionals d'ajut als nens d'Espanya, ha estat el lloc de la reunió. Per dir-se que l'esperit del gran humanisme és, no el de l'amic de la infantesa i de la pau ha presidit les deliberacions dels delegats i les ha inspirat.

Es d'esperar que la reunió, el poble reconquerirà la gestió magnífica d'Amplia i l'humanitat que representa fer arribar a través de diversos serveis creats per distintes entitats i de manera permanent l'ajut que els germans d'altres països presten a aquests nens i dones d'Espanya, víctimes de la guerra i de la misèria. Alacant, Almeria, Murcia, prometes de Comerç, i l'adjudicació de Barcelona, di versos llocs de Catalunya.

Heus ací els principals entitats que assistiren a la reunió: Comitè de Socors als Nens d'Espanya; Comitè de Socors als Nens d'Europa; Comitè de Socors als Nens d'Amèrica; Comitè de Socors als Nens d'Àfrica; Comitè de Socors als Nens d'Orient; Comitè de Socors als Nens d'Occident; Comitè de Socors als Nens d'Extrem Orient; Comitè de Socors als Nens d'Extrem Occident; Comitè de Socors als Nens d'Europa del Nord; Comitè de Socors als Nens d'Europa del Sud; Comitè de Socors als Nens d'Àfrica del Nord; Comitè de Socors als Nens d'Àfrica del Sud; Comitè de Socors als Nens d'Amèrica del Nord; Comitè de Socors als Nens d'Amèrica del Sud; Comitè de Socors als Nens d'Àsia del Nord; Comitè de Socors als Nens d'Àsia del Sud; Comitè de Socors als Nens d'Oceania del Nord; Comitè de Socors als Nens d'Oceania del Sud.

ESPORTS

EXAMENS DE MONITORS

Degut a l'ajornament que ha sofert els exàmens per als alumnes al primer curs de Monitors d'Educació Física, es fa avinent a tots els inscrits al «segon» curs que oportunament hom els avisarà per passar les proves d'ingrés i capacitat.

El comissariat indica als esportistes que puguin estar-hi inscrits que degut a aquest retard encara resta obert el període de sol·licitud d'ingrés al «Comissariat d'Educació Física i Esports de la Generalitat» (avinguda del 14 d'Abril, 44, tercer).

Shang-hai

Rambla de Catalunya
Cada dia, ACADEMIA DE BALL
de 8 a 11 a 1
ORQUESTES HAVANA-JAZZ
I EMPORIUM
Acurat servei al taulell
BARMAN PERET

ELS CAMPIONATS ESPORTS DISTREUEN LA JO- VENTUT DELS PROBLE- MES DE LA GUERRA?

Heus ací una qüestió que ha estat plantejada diverses vegades, i que no tornaria a ésser demà dimecres, puix que al voltant d'aquest tema versarà la conferència amb tribuna lliure que el conegut periodista esportiu Josep Torrens donarà, a un quart de vuit de la vetlla, a la «Biblioteca Popular» (Carrer de la Pau, 30, 3r).

L'interès actual d'aquest problema, que ha tingut diverses fases crítiques al llarg dels darrers mesos i mig que portem de guerra, és segur que donarà lloc a que en aquest acte s'hi escolti l'opinió dels que impugnen la celebració de Campionats esportius i la dels que el justifiquen, que no voldran desaproveitar l'oportunitat que els brinda la modalitat d'aquesta conferència per a defensar llurs respectius punts de vista.

Legiu sempre ULTIMA HORA

El diari popular
del vesper

"Tant França com Anglaterra tenen el màxim interès perquè sigui una realitat efectiva la retirada dels "voluntaris", diu Jiménez de Asúa

Madrid, 5. — D'un interview celebrat a València amb Jiménez de Asúa, recollim els paràgrafs següents: «Encara que no negada parlar d'aquell lloc on no va, vull, altrament, deixar consignat que a Teoclocloma, país democràtic per excel·lència, el noranta per cent de la seva població està francament al nostre costat».

A més, la democràcia d'aquell gran país té cura de manera essencial de proporcionar-nos queviures, material sanitari i d'altres menes.

Per la seva situació geogràfica al centre d'Europa, serveix Teoclocloma de lloc d'unió amb altres països perquè puguin arribar fins a Espanya primeres matèries de gran utilitat.

Estem en uns moments de gran transcendència internacional.

Tant França com Anglaterra tenen el màxim d'interès perquè sigui una realitat efectiva la retirada dels anomenats voluntaris i en que no s'envisca a la Península noves divisions italianes. Per això els dos Estats aludits continuaran les gestions conjuntes que realitzen per tal d'afavorir a Itàlia la gravetat de la situació a què s'arribaria de persistir en el seu propòsit d'intervenció a Espanya.

El punt més destacat en aquestes darreres sessions de Ginebra ha estat el que ha permès de veure d'una manera clara i concreta que les màximes potències que crearen el Comitè de no intervenció reconegueren la seva ineficàcia. Aquest punt, en l'aspecte internacional, té gran importància, puix que amb això Espanya ha aconseguit un avanç d'indole moral i material, que abans que passi molt de temps repercutirà d'una manera eficaç en la solució de la nostra guerra.

Es prohibeix als caps i oficials de l'Exèrcit participació en actes polítics. I fer declara- cions a la premsa i la ràdio sense autori- zació del Ministeri de Defensa Nacional

València, 5. — El ministre de Defensa Nacional ha signat una Orde que diu així:

«En el tot moment conviue mantenir la unitat espiritual del Ejército, és a dir, la indiscutible en tota lluita, especialment en una lluita com la que boy se desarrolla dentro del territorio español y para la cual el pueblo en armas se ha agrupado bajo el afán común de defender sus libertades».

Per la excepcional composició de nuestro Ejército, no se puede exigir a quienes en él forman la adaptación, siquiera fuera momentánea, de las respectivas ideas políticas o sindicales; pero tampoco cabe admitir que bien por actos personales de los mandos o por manifestaciones colectivas, que los mandos ordenen o consentan, aparezca el Ejército adscrito a colectividades alguna. El Ejército no pertenece ni a este ni a aquel partido político; ni a una ni a otra Federación de Sindicatos. El Ejército es de todos y no de nadie. El Ejército, en suma, es el pueblo mismo. Por eso, quienes pretendieran despojarlo de representación tan magnífica en su amplitud, presentándole como devoto a determinada particularidad ideológica, realizaría una obra contraria a los intereses de todos por que fácilmente suscitaría recelos distos de las gentes de las cuales ya se señalan atisbos que incluso han tenido expresión en el Parlamento. Hay ceremonias, revistas, desfiles, entregas de banderas y otras solemnidades, fácilmente susceptibles de parcialismo por la significación de las entidades organizadoras, que ocasionando concentraciones de tropas en la vía pública o en locales cerrados recargan innecesariamente la ruda labor del soldado y constituyen a veces verdaderas temeridades, porque al enemigo, si le llega a tiempo el aviso de los espías, se le brinda oportunidad mediante la acción alveosa de masas de aviación, de realizar matanzas entre el Ejército y el público adicto que acude a tales actos. Procede, pues, restringir la celebración de estos actos así como unificar el criterio en el permiso para los mismos que ha de

quedar exclusivamente en manos del Gobierno.

También es merecedor de atención la necesidad de remarcar el contraste entre el Ejército leal y el rebelde. Prepondera en este último un caudillesmo que constantemente se exterioriza por el culto idolátrico de la prensa a ciertas figuras de la facción y por la exhibición constante de los caudillos que no regatean medios de autopublicidad. Frente a semejante proceder, que constituye la prosecución de una vieja sistema del cual provienen precisamente los terribles males de la insurrección actual, es preciso que los jefes de nuestro Ejército ajusten su conducta en este respecto a una sobriedad austera, estudiando todo exhibicionismo y rehuendo en lo posible la publicidad. A esto debe contribuir también la prensa a fin de no desviar la atención pública del heroísmo general de la masa para concentrarlo viciosamente en personas más o menos proceres de la guerra. El triunfo ha de tener carácter anónimo porque será el triunfo del pueblo y no de tal o cual caudillo.

Gravemente perjudicial la causa tan abnegadamente defendida achacar las proporciones de la victoria con la adscripción del Ejército a un partido político u organización obrera. Puesto que ello menguaria la augusta libertad de España a darse el régimen que preliera la mayoría del pueblo. Pero aun sería más peligroso dejar subyugada la voluntad nacional al engrandecimiento del caudillo. Bien conviene, por tanto, que los jefes militares e igual los prohombres políticos queden ahora envueltos en una discreta penumbra, dejando a caso para el futuro y la historia con sereno método investigativo cumplir la misión de destacar los nombres efectivamente gloriosos, misión para la cual no caben las famas efímeras y perturbadoras que puedan llevar la vengencia al servicio de las pasiones partidistas.

En virtud de lo expuesto, dispongo: Primero. Se prohíbe a los jefes y oficiales del Ejército con mando de tropas la participación en actos públicos de carácter político. Segundo. Igualmente se les prohíbe hacer declaraciones para la

prensa e intervenir en emisiones radio-difusión. Los periódicos, por lo tanto, quedan expresamente prohibidos de cualquier entrevista con jefes y oficiales del Ejército, sin previa autorización del Ministerio de Defensa Nacional, serán severamente sancionados. Tercero. No podrán celebrarse vistas ni desfiles militares sin autorización expresa del ministro de Defensa Nacional. Será indispensable el mismo requisito para cualquier acto o ceremonia en que deban tomar unidades del Ejército.

Ha arribat a València el President Aguirre

Són esperats diversos diutals de la minoria basca

València, 5. — Aquest matí ha arribat a València el President del Govern d'Euzkadi, senyor Aguirre, acompanyat del conseller senyor Gracia i del sots-secretari Bazarria. L'esperaven diversos diputats de la minoria basca i els consellers senyors Torres, Leizaola i Aznar.

El senyor Aguirre ha visitat al ministre de Justicia senyor Irujo amb el qual ha dinat.

L'AMBAIXADOR DE LA URSS. I L'EMPERADOR DEL JAPÓ, CONVERSEN

Toquio, 5. — L'ambaixador de la U. R. S. S. en aquesta capital ha estat rebut en audiència per l'emperador. Després l'emperador ha convidat a dinar el diplomàtic soviètic.

Mentre el cam- pament dorm

(CONTINUACIÓ DE LA PAG. 4)

transmissions que s'esforça per tal de millorar els seus coneixements tècnics a profit de la guerra. No hi manquen cap dia, és igual que plou, que faci fred, al cim de la muntanya, hi ha la neu, i la muntanya muntanya, l'altre, es van trobant infinitat de comunicats i consignes.

Darrera de cada via elèctrica, un soldat encoratja i apaga el llum darrere de cada soldat, una dotació més aplegada per terra i l'aportat amb mantes que segueixen totes les incidències de la transmissió.

Fans quants dies que el curs de la guerra ens aconsegueixi intercanviar el nostre alimany, però, per a poder desfermar els comunicats de facciosos que des de les altes serres lades es comuniquen a totes parts de la nit.

Ells — els nous de transmissions — ens poden permetre aquest lloc d'anar al poble a cercar llet; durant el dia es fan un tip de caminar que lometres i pujar muntanyes, repartint fils que la metralla trenca, i la nit, quan encara el cel escurça, els preparatius per a passar tota la nit transmetent...

J. LORENZO-MILAN

Sector centre, 30 setembre 1937.

ELS ASTURIANS CONTRAATAQUEN

Gijón, 5. — L'activitat del dia d'ahir ha estat concentrada al sector oriental.

Degut al mal temps, les tropes faccioses no efectuaren cap moviment. Tampoc no actuà l'aviació ni la artilleria.

Les nostres tropes, avançant el dia, empenyeren un enèrgic moviment ofensiu contra la zona 468, important l'únic situat al nord de l'Avia, al sector d'Onís.

Els nostres soldats, amb un entusiasme elevadíssim, empenyeren la pujada de l'esmentada muntanya al crit de: Visca la República i Visca la Llibertat. La seva empenta fou tan formidable, que l'enemic, obligat a fugir a la desbandada, abandonà la dita muntanya, i el cim a quí fou dominat poc després de la triomf prodigi enorme alegria dels nostres soldats, que agafaren a l'enemic una metralladora, alguns fusells, abundants municions i molts cadavres rebels.

Al sector dels ports l'enemic va efectuar un atac sense conseqüències. En canvi se li feren moltes baixes.

Al sector d'Oviedo ni guagué ni noieus dels Sanatoris contra les nostres posicions, i fou contestat per les nostres bateries.

S'ha passat als nostres rangs un soldat.

La sessió plenà- ria de l'Assem- blea de la S. de N

Ginebra, 5. — Ahir a la tarda es va reunir la sessió plenària de l'Assemblea de la Societat de Nacions. Es va aprovar sense discussió l'informe del delegat francès respecte als debats de la Comissió econòmica i financera.

L'Assemblea va estudiar a continuació el projecte de resolució sobre la proposició xilena d'implantació dels principis del Pacte, pel qual projecte s'encarrega al Govern que examini les condicions en que podrien recollir-se informacions i suggeriments dels Estats no membres de l'organisme internacional.

Es va aprovar per unanimitat el vot de la U. R. S. S. la proposició de Xile en la qual es preconitza la consulta als Estats no membres de l'organisme, respecte la reforma del Pacte.

El Consell fixarà les modalitats en que haurà de fer-se aquesta consulta.

D'altra part, l'Assemblea va aprovar sense discussió la proposició de l'Argentina en la qual s'invita la Societat de Nacions a associar els seus esforços, en cas de guerra, per a restablir la pau entre els Estats no membres de la Societat de Nacions, però signataris dels Pactes de París o Rio de Janeiro.

Diuenge vinent, acte d'homenatge a la francmaçoneria dels E. U. de Mèxic

La francmaçoneria catalana va a celebrar un acte que serà indubitablement una novetat entre nosaltres: una Tinguada Blanca, a la qual està invitat el gran públic.

En la intimitat de l'ordre s'organitzen reunions a les quals són invitats molt pocs dels no iniciats. El fet de tolerar-hi la presència d'aquests, les tals reunions són designades amb el nom de Tinguadas Blancas.

La que està en preparació serà d'homenatge a la francmaçoneria dels Estats Units de Mèxic i permetrà al món profà adreçar una simple faceta de la institució que, il·lustrada tothora a procurar el bé, s'honora a merèixer del reconeixement de les tribunes internacionals de la persecució, en el moment actual, en l'Espanya envueltada a la mort dels seus afiliats, acompanyada sovint del més horrosos sadisme.

Es produiran parlaments al·lusius a l'acte i la Junta Municipal hi designarà un dels seus bells concertats. Tindrà efecte el propiament diuenge, dia 10 de l'actual, a les quatre de la tarda, al palau de Belles Arts.

El president de la Junta Municipal hi designarà un dels seus bells concertats. Tindrà efecte el propiament diuenge, dia 10 de l'actual, a les quatre de la tarda, al palau de Belles Arts.

Comitè de Control Obrer que vetlla pels interessos obrers

Cent Delegacions i Sucursals a CATALUNYA

GIRONA: Rambla de la Llibertat, 43

TARRAGONA: Av. de la República, 11

LLEIDA: Av. de la República, 24

ARCAVÓS

ESTATUSES

CLINICA GALLEGO - VIES URINARIES

Consulta 11 a 1, 330 a 3. F. 10 a 1

Carrer Nou de la Rambla, 18. PELL SANG VENERI PROSTAT.

MATRIU IMPOTENCIA ATROFIA Directori Dr. Riu Forts

Accidents del Treball

Malaltia

Incendis

Vida

Mutua General de Seguros

TRENTA-UN ANYS D'ACTUACIO SOCIAL

Balmes, 17 i 19

Telefon 20755

© Archivos Estatales, cultura.gob.es

La pau és impossible mentre que- di un sol soldat japonès a Xina

EL COMITÈ DELS 23 HA REDAC- TAT UN DOCUMENT QUE DIU:

"Es té el convenciment que s'arribarà a la solució del conflicte
d'Orient d'acord amb els principis del Dret Internacional"

Xang-Hai, 5. — Sun-Fo, president del Yuan legislatiu, fill de Sun-Yat-Sen, ha declarat:

"La pau és impossible mentre que diu un sol soldat japonès en territori xinès. Ningú no sap el temps que durarà la guerra, però Xina, a la qual l'agressió japonesa ha unit en un sol bloc, lluitarà el temps que calgui fins a obtenir la victòria final. Després de la dissolució del Partit Comunista, no subsisteix cap arribada d'acord entre Xina i Japó, els quals estan tots disposats a atacar les ordres del Govern nacional."

En el curs d'aquests últims deu anys totes les nacions han pogut veure les aspiracions de Xina, llevat el Japó. La URSS, ens ha concedit constantment un ajut diplomàtic en la lluita per la llibertat nacional i la independència. França, Anglaterra i els Estats Units ens ajuden en la nostra reconstrucció econòmica i cultural. Itàlia i Alemanya contribueixen als progressos tècnics de Xina. Aquesta col·laboració a base d'igualtat ha creat una atmosfera de respecte i de bona voluntat necessàries per a la pau. En canvi els militaristes japonesos intenten constantment desmembrar i subjugar Xina i impedir col·laborar amb les altres nacions. Els militaristes japonesos s'esforcen a obligar Xina a prendre una actitud agressiva contra la URSS, país veí i amic. La conclusió del pacte de no agressió sino-soviètic és la resposta a aquests esforços. El pacte no conté clàusules secretes i no significa que Xina es convertirà en un país comunista, el mateix que les nostres relacions amb Anglaterra no signifiquen que Xina es convertirà en una monarquia constitucional. Ningú no impedisca al Japó a concloure un pacte semblant al sino-soviètic. Els militaristes japonesos viuen de l'agressió i de l'incompliment de les lleis i de la ment compassiva de la força. Si s'admet el principi de la violació dels tractats, totes les relacions de civi-

TEIXEIXE CONTINUA A PODER DELS XINESOS

Xang-Hai, 5. — Es confirma que el general Li-Fu-Yin ha estat afusellat per haver abandonat Tientsin. Segons el periòdic "Takungpao", les tropes xineses rebutjaren, en la línia del ferrocarril de Tientsin a Paquien, un violent atac dels japonesos al nord de Teixue, que continua a mans dels xinesos, contribuint a les informacions japoneses.

EL TESTAMENT DEL SEU MARIT L'OBLIGA A LLANÇAR-SE A LA MAR

Toquio, 5. — Obeint el testament del seu marit, la senyora Moneumeiko Sato es llançarà a la mar, seguit així en la mort el seu espòs, el capità aviator Sato, recentment salgat en un raid a la Xina del Nord.

XINA VOLARA ELS DOCKS DE XANG-HAI PER TAL D'IMPEDIR EL DESEMBARCAMENT DE NI- PONS

Washington, 5. — El secretari d'Estat Cordell Hull rebé ahir l'ambaixador de Xina, amb el qual tingué una llarga entrevista. El departament d'Estat no ha rebut encara la petició xinesa de la retirada — dins de les 48 hores — de les flotes de destructors armats a Teixue, petició que, segons rumors recollits, procedia de Xang-Hai i Xina presentada amb l'excusa que Xina es veuria obligada a destruir els docks per tal d'evitar el desembarcament de tropes japoneses.

Es tracta d'una repatriació i no d'una exulsió, aclareix França

París, 5. — Les mesures adoptades pel Govern amb relació als refugiats espanyols han estat interpretades malament per l'opinió pública. Per consegüent, el ministre de l'Interior ha puntualitzat els següents extrems:

1. Es tracta d'una repatriació i no d'una expulsió dels refugiats.
2. Aquesta repatriació s'efectua totalment d'acord amb el Dr. Negrin, president del Consell de Ministres espanyol.
3. Les autoritats franceses efectuaran la repatriació gradualment i amb totes les atencions que mereixen les situacions respectives dels refugiats afectats per la mesura.

Música basca a Europa i Amèrica

París, 5. — Patrocinats per la delegació basca en aquesta capital se celebraran properament a la E. L. Pleyel uns festivals de música basca i de balls tradicionals d'Euzkadi.

Actualment s'estan fent els primers assaigs a Sare (Baixos Pirineus).

En el conjunt coral hi ha notables solistes, com el baix Olazola, la tiplo Zabalaeskoa i el tenor Laborda.

Es possible que els cors bascos actuin a la missa de la Nit de Nadal, a l'església parisenca de la Magdalena, sota la direcció del Pare Donostia.

A les primeries del 1938 els cors bascos empenyran una tournée artística a l'Amèrica llatina. Amb aquesta finalitat han estat rebuts diversos donatius de les colònies basques d'Amèrica i Filipines, entre elles un de 80.000 dólars.

EL DUC DE WINDSOR FA UNA ENQUESTA ECONOMICA

Washington, 5. — El ministre del Treball ha declarat als periodistes que tots els serveis del seu departament estarien a disposició del duc de Windsor, el qual viatja a l'Estat Major francès i a l'exèrcit de l'Estat Major general de l'exèrcit romanès.

AL FRONTI, NO SE LA JUGARA, LA VIDA...

SI VE, SERA PER A FER
DE VULGAR ASSAS-
SI, METRALLANT LA
RERAGUARDA

Que és el que
féu a Abissínia

Roma, 5. — No s'ha desmentit ni confirmat l'informació segons la qual Bruno Mussolini, fill del duce, marxaria en direcció a Espanya, en companyia de Bisco, amb el qual formaria equip, per tal d'actuar en l'aviació italiana destacada allí.

La pugna Green-Lewis per a la direcció del moviment obrer dels Estats Units

Nova York, 5. — William Green, president de la Federació americana del Treball, en un discurs pronunciat en el Congrés de Denver (Colorado), declarà que havia arribat l'hora d'anul·lar els acords de l'Organització Industrial. Aquesta declaració demostra que s'entra en una nova lluita entre la Federació i l'organisme de John Lewis per tal de dominar el moviment obrer dels Estats Units. Com es recorda en agost del 1935 els sindicats de miners, metal·lúrgics, automobilistes, tèxtils i genèrics de punt formaven al si de l'A. F. L. un grup base de l'organització de John Lewis. La declaració de Green significava la seva exclusió definitiva.

Manca determinar sota quina for- ma els membres de la Societat de Nacions signants del dic tractat in- vitaran els Estats Units a aquesta conferència.

El projecte no menciona, al revés del que demanaven els delegats xinesos, l'article 10 del Pacte, relatiu a la integritat territorial i al respecte de la independència política dels Estats membres de la Societat, puix que ni el Japó ni els Estats Units n'ofereixen part de l'organisme internacional.

El document expressa el convenciment que s'arribarà a una solució del conflicte, d'acord amb els principis del Dret Internacional.

Finalment, després de laboriosa discussió, s'ha decidit no fer menció — també al revés del que demanava el delegat xinès — de la doctrina de no reconeixement de les adquisicions territorials fetes per la força de les armes.

El Comitè es reunirà aquesta tarda per a ultimar el projecte de resolució i aranjat les últimes dificultats.

RERAGUARDA

Hom ha escrit molt a favor i en contra de la nostra reraguarda. L'una cosa ha portat l'altra, però el que segurament no la hi estat feta és justícia.

La majoria de nosaltres hem vist i hem crescut amb l'odi a la guerra i als seus propagandistes. Res no ens em més estrany que els estris guerrers. Ens havíem fet el càlcul que la millor manera d'escampar la guerra era no parlar-ne. Com si la millor manera de negar l'existència d'una cosa fos no mirar-la. Aquesta reraguarda que desconfia la guerra i que mai no havia cregut que arribés a sostenir-ne una, fa prop de quinze mesos que la sosté. Això sol és el seu millor elogi.

Vol dir això que podem estar satisfets del que hem realitzat? Ben lluny de nosaltres. Les necessitats que comporta una guerra com la que avui sostenim i els resultats assolits fins ara, no han de satisfèr-nos. Hem divagat massa. Hem perdut un temps preciós en discussions de tipus lògic i hem deixat un xic que els esdeveniments imposessin la seva lògica incontrovertible, per a reaccionar.

Nhi ha molts a la nostra reraguarda que pensen que els moments són oportuns per a provatures més o menys aïllades i han oblidat que tenim un problema concret a resoldre: Guanyar la guerra. Aquest punt ho abarca tot i no deixa una sola escletxa per on introduir ni la més petita de les nostres generoses concepcions.

Una reraguarda intel·ligent examina el perill i tracta d'eliminar-lo. Aquesta reraguarda que desconfia la guerra i que mai no havia cregut que arribés a sostenir-ne una, fa prop de quinze mesos que la sosté. Això sol és el seu millor elogi.

El sotsecretari de l'Aire del Reich, di-
na amb Pierre Cot

París, 5. — El general Milch, sotsecretari de l'Aire del Reich, s'ha entrevistat aquest matí amb Pierre Cot, ministre francès de l'Aire, amb el qual ha dinat després.

El cao de l'Estat Ma- jor francès, general Ga- melin, arriba a Romania

Bucarest, 5. — Es comenta molt favorablement el viatge que fa a Romania el cap de l'Estat Major francès, general Gamelin.

Han anat a l'estació a rebre al general francès, el secretari d'Estat del Departament de Guerra, general Teodorescu, i nombroses personalitats romaneses. A l'estació han estat posades les banderes de França i Romania.

El general, després d'arribar, ha fet, tot seguit, diverses visites de caràcter protocolari. També ha assistit a un àpat íntim que li ha ofert el general Siklitz, cap de l'Estat Major general de l'exèrcit romanès.

La Premsa es reflecteix la viva satisfacció que ha causat el viatge del general Gamelin. Tots els periòdics dediquen articles encomiàstics a la personalitat del cap de l'Estat Major francès i a l'exèrcit de la República francesa.

El temporal d'aigües

Ahir al matí el conseller de Treball i Obres Públiques, Rafael Tardà, acompanyat de sotssecretaris d'aquell departament i personal tècnic, varen visitar els indrets en els quals el temporal d'aigua ha ocasionat alguns desperfectes i immediatament s'han donat les ordres oportunes per tal d'arreglar-los i posar les carreteres en perfecte estat de circulació.

HOMENATGE A IGNASI IGLESIES

L'Agrupació d'Alumnes i Ex-alumnes de l'Ateneu Obrer d'Hostalric de Folmar, la Cooperativa Escolar i la Joventut Ateneística Femina, organitzen per al dimarts vinent, dia 10 del mes que som, a dos quarts de deu del matí, un homenatge a la tomba del malaguanyat poeta del poble, Ignasi Iglesias, on se li farà oració de diverses ramilles i els infants recitaran poesies del malaguanyat poeta.

Són invitats a aquest acte tots els simpatitzants.

La solista serà del nostre estatge (Otto, 31 i 33), a les nou del matí.

La República tracta bé els seus presoners

Madrid, 5. — El general Miaja ha rebut aquest migdia els periodistes i els ha manifestat que havia rebut una carta de l'ambaixador d'Anglaterra a Espanya que en transmetia una altra de l'ex-marquès de Larios, en la qual aquest aristòcrata, dona les gràcies al general Miaja per les atencions de que havia estat objecte la seva neboda i altres familiars seus fets presoners al front de Brunete, que l'exèrcit popular conquerí aquell poble.

HA MORT UN RE- DACTOR DE "LA VOZ"

Madrid, 5. — Aquesta matinalda ha mort el conegut redactor de "La Voz" Francesc Ginestal.

SUSPENSIÓ DEL DIARI "NOSOTROS"

València, 5. — Per ordre del ministre de la Governació ha estat suspès el diari anarquista "Nosotros". La suspensió obeeix a haver publicat una nota censurada.

Venia els ous a 24 pessetes la dotzena

La policia ha posat a disposició del jutjat Marçal Ramis Jacumet que venia ous a 24 pessetes la dotzena.

En la seva declaració manifestà que a Figueras li havien dit que a Barcelona podia vendre a bon preu el dit article, per la qual cosa no dubtà a venir per a guanyar-se unes pessetes.

El gènere li fou decomissat i ella ingressà als calabossos del Palau de Justícia.

Menestrals i profes- sionals de Catalunya

En la lluita per la llibertat i individual i col·lectiva, social i política, que sostenim, cada hora que passa, assenyalant una necessitat a satisfer, i una orientació precisa a realitzar.

Treballar d'acord amb elles, orientar els nostres esforços segons elles, és deure de tot anticatista, i garantia segura per a assolir la victòria definitiva.

I la consigna de l'hora que vivim, és: —per damunt de tot—, guanyar la guerra.

Les guerres modernes tenen dos fronts inseparables: la línia de foc, i la reraguarda. Es enfronten el front de la primera i la segona falla. Recordem els exemples de la guerra europea.

I si la nostra línia de foc és ferma, cal que ho sigui també la nostra reraguarda.

Hi ha una sola manera de reforçar i assolir les conquestes socials i transformacions econòmiques que graviten damunt seu, estiguin d'acord amb les seves característiques.

Perquè totes les transformacions polítiques i socials, per a arribar a assolir el desenvolupament total, i amb ell, el seu esplendor; per a donar el seu fruit a manera d'un millor benestar, d'un major progrés i d'una completa justícia, cal que responguin en tota la seva grandesa, a les línies dels pobles on es tracta d'operar les transformacions.

Aquestes possibilitats de millorament de Catalunya, en oferir-se als moments actuals, netes de llurs obstacles tradicionals i necessitat del concurs dels menestrals i professionals catalans.

No necessitem, perquè elles constitueixen el valor més sòlidament acusat del nostre poble.

A través del temps han definit la idiosincrasia de la nostra gent i han contribuït tot, a crear una economia característica, exponent el més destacat de les activitats d'aquesta Catalunya nacional, que tant estimem els catalans.

Menestrals i Professionals encarnen en llur si, l'autitud creadora de la nostra raça.

I no alladament, sinó en estreta conjunció amb un indomable sentiment de llibertat i d'emancipació econòmica.

Aquests distintius nacionals tan acusats, que han creat la nostra individualitat moral i psíquica tan definida, han estat ensems la pedra bàsica, damunt la qual s'han bastit les iniciatives industrials, científiques, comercials i econòmiques, que han portat com ha resultat, la riquesa, el prestigi i el progrés del nostre poble.

Per tant, al moment de re-crear la nostra estructura econòmica social, cal tenir present que un dels eixos vitals el constitueix la menestralia catalana.

El que és essencial, però, és que sigui definida la funció de la menestralia dels professionals, i a ningú sinó a ells corres-

En un accident d'automòbil resulten morts dos agents de policia i tres ferits

Aquest matí quan diversos agents de Policia de la plantilla de Figueras marxaven en automòbil vers aquella localitat, en passar pel quilòmetre 72 de la carretera de Vic, el cotxe es despatiscà i anà a topar violentissimament contra un arbre. A conseqüència de l'accident han

El bàrbar bombar- deig de divendres

48 morts
i 78 ferits
és el trà-
gic balanç

El jutjat número 15, que té al seu càrrec la instrucció del sumari del bàrbar bombardeig del dia 1 d'aquest mes, tenia notícies ahir d'haver-se recollit 46 cadàvers; que a darrera hora manifestaren que havien estat extrets del cobell afectat per una de les bombes dos cadàvers més.

Els ferits s'eleva a 78, la majoria dels quals van curant-se i es conta poder-los salvar.

TRES NENS SALVATS

Dissabte a la tarda, quan es trobaven efectuant els treballs de desament de l'escola de nens que els pirates de l'aire destruïren amb les seves bombes, foren trobats tres nens que es trobaven sants i estalvis per haver-los resguardat de l'esfondrament uns biquers.

Els tres nens estaven com trascolats, i en preguntar-los si tenien gana, contestaren que solament tenien molta son.

EN UN ACCIDENT D'AUTO MOREN CINC PERSONES

Sabadell, 5. (Del nostre corresponçal). — A conseqüència de l'acció del jutjat de guàrdia, el cotxe-omnibus que fa el servei de Mollet a Sabadell bolca en el pont de la carretera de Can Sabau. El pont havia estat esfondrat per la pressió de la gran riuada i el conductor del vehicle no en tingué esment degut a la foscor de la nit i a l'espessor de la pluja que quedava. En bolcar, els passatgers foren llançats del vehicle i es produïren contusions a la majoria d'ells, a excepció d'un que fou hospitalitzat i d'altres cinc que foren trobats morts el dia següent. De les persones mortes, tres són veïns de Perpinyà de la Moguda i els altres dos ho són de Sabadell. Cal destacar l'abnegat tasca del masover de Can Sabau en prestar els primers auxilis als ferits. La Creu Roja local i el Cos de Bombers, que hi acudiren immediatament, evitaren amb tota seguretat que s'afogessin de les aigües. Rebent la nostra felicitació tots ells i el nostre condol les famílies dels que hi perderen la vida.

DIVERSOS

Aquesta matinalda, a les quatre, ha desaparegut de la carretera del Bogatell un cotxe, marca "Lancia", P. A. R. 128, de l'aviació. Es de color beige i d'una capota blanca.

Ha estat detingut i posat a disposició del jutjat de guàrdia, Nicolau Hernández Pérez, que recorria diversos llocs de Lloret i feta manifestacions que es consideren de desafiament al règim.

Es va aclarint la mort d'Adria Garcia, ocorreguda al pis primer d'una casa del carrer de Lancaster. El company de la interfecta que, presta declaració davant el jutge, diu que havia tingut una discussió per lleugeres qüestions i que ella li digué que anava a vendre la pistola que ell tenia per tal d'aplegar diners, i a això s'oposà puix que esperava que fora admetat al cos de carabiners per haver presentat insubordinació. D'res no serviren aquestes raons puix que ella agafà la pistola i en marxar de la casa, se li dispartà la pistola i li produí la mort.

A Pedralbes, a conseqüència d'una falsa maniobra per tal de no atrotellar un ciclista, bolca un auto i resultaren ferits els seus ocupants. Jaume Jordano Brandoll, de 39 anys, gravissim, Pere Bertran i Torres, de 5 anys, reservat i Baltasar Paredes i Isern, de 29 anys, reservat. Tots són veïns d'Ullastret i han quedat hospitalitzats a l'Hospital Clínic.

En passar per la plaça de les Ollas, Antoni Bascunyana, venedor ambulànt, conegut de tres individus que havia conegut feia poc estona a Montjuïc, aquests l'agrediren i li robaren la cartera on portava 850 pessetes. I tot seguit es feren escapar.

Els "Sagetes blaves" ja han conegut el primer fracàs

Barbastre, 5. — S'ha comprovat que hi ha en el front aragonès tropes italianes que han intervingut en una operació de bastanta envergadura.

A la zona de Zuera atacaren, fa dies, nombroses forces precsidides de diverses tances i esquadrilles d'aviació. L'atac fou dur i l'esforç posat pels facciosos per tal d'obtenir un èxit, fou gran. Però l'empenta enemiga fou en va, car les tropes atacants foren rebutjades a les seves posicions, amb comandaments italians i amb material de guerra italià propi d'una Divisió. Aquesta era la de "Sagetes Blaves", la qual ara es reorganitza a la reraguarda d'aquest front.

Entre els cadàvers recollits figura el d'un tinent d'infanteria pertanyent a "Sagetes Blaves", al qual li foren trobats dos rebuts de cobrament efectuat a la primera brigada de "Sagetes Blaves". El pagament fou fet en diner italià. El sou del mes de setembre li ha fet efectiu l'oficial esmentat a l'oficina que a Saragossa té la seva brigada.

Acords de la nova Co- missió Executiva de la U. G. T.

València, 5. — Ahir, sota la presidència del company González Peña, es va reunir la Comissió Executiva de Treballadors.

Foren llegides nombroses adhesions a la nova Executiva, entre elles les de la Federació de la Indústria Farmacèutica, Crèdit i Finances i l'abnegat tasca del masover de Can Sabau en prestar els primers auxilis als ferits. La Creu Roja local i el Cos de Bombers, que hi acudiren immediatament, evitaren amb tota seguretat que s'afogessin de les aigües. Rebent la nostra felicitació tots ells i el nostre condol les famílies dels que hi perderen la vida.

Per Tresoreria es donà compte d'haver-se rebut de les Federacions de Treballadors de l'Ensenyament, Tabaquers i Fusta.

La Comissió Executiva quedà assabentada de l'ocorregut amb motiu de la reunió del Secretariat Provincial.

S'acordà aixecar la desautorització que pesava sobre els periòdics "Las Noticias", de Barcelona i "Ciudad", de Madrid, com a portaveus de la U. G. T.

A la vista de la comunicació de la Comissió Executiva del Partit Socialista, en resposta a la salutació de la U. G. T., s'acordà celebrar immediatament la reunió conjunta de les dues Executives.

ADHESIONS A LA NOVA COMIS- SIÓ EXECUTIVA DE LA U. G. T.

València, 5. — La nova Comissió Executiva de la UGT ha tramés a la Premsa una nota que diu així: "A aquesta Executiva ha estat enviada la següent carta: 'Estimats companys: Reunint en el dia d'avui el Ple Extraordinari d'aquesta Federació Provincial de Transportes de Madrid, que representa 24.000 afiliats del transport, acordà que en vista de l'acord recollit en la reunió del Comitè Nacional de la UGT de nomenar aquesta Comissió Executiva interpret, fidel del sentit únicificador de la classe treballadora i sobretot demana que per ell haurà de lluitar en tot moment com a xic mateix pel manteniment dels principis sindicals, executòria de la qual sempre es senti orgullosa la nostra gloriosa UGT. Amb aquest motiu ens reitem cordialment vostres i de la causa obrera. — El president, Joan Ortega; el secretari, Josep Aguilà. — Hi ha un segell que diu: 'Federació Obrera d'Obrers del Transport Urbà i Interurbà de la província de Madrid'."

La importància extraordinària de la carta radical en el fet que els tres grans Sindicats del Transport de la UGT (Madrid, Barcelona i València) es situen enfront de l'U. G. T. respectius dirigents de la Federació Nacional del Transport, els quals representen només una minoria de la seva Federació.

S'ha presentat a la Comissió Executiva de la UGT la Comissió Executiva del Sindicat Nacional d'Assurances, adscrit en l'actualitat a la Federació Nacional d'Empleats d'Oficines, expressant la seva adhesió als acords presos recentment pel Comitè Nacional de la UGT."

ASSISTENCIA INFANTIL

Amb motiu de l'inauguració de la nova clínica, d'Assistència Infantil necessita cuinera, coidores i personal subalter.

Inscripció de 4 a 6 de la tarda a l'Assistència Infantil, Passatge de Pi i Margall, 76, principal.

ASTURIAS

1934
1936
1937

Altes muntanyes, verdes i terroses, clapedes pels tons foscos dels boscos i per les taques blanques dels ramats. Una costa rocosa, severa, amb una mar grisa, amenaçadora, mai tranquil·la. Unes quantes ciutats industrials, plenes de la pols negra del carbó, travessades constantment pels ferrocarrils interiors, de carrers amples i sense asfaltar i de cases baixes, d'un blanc emmascarat. Una capital burocràtica, de caserna, bisbat, rectorat i govern civil, desanimada, impassible, morta i una altra capital autèntica, vibrant, plena de fàbriques i sindicats, que viu les coses del dia i que es mou sempre endavant.

Tot això tancat entre muntanyes abruptes i la mar hostil, sota la pluja i el fum. Poblat per mil·lions de persones: pagesos, buròcrates, obrers industrials, professors i minaires, molts minaires.

Escenari permanent de lluites i guerres. Contra els romans, contra els àrabs, contra els castellans, contra els francesos de Napoleó. Tot això segles enrera. Més tard, la guerra pren noves formes. Els canons es converteixen en xemeies, els carros militars en vagones i els exèrcits en multituds. Les mines!

El nervi i el cor del país són els minaires. Com si, amb la seva vida passada a les entranyes de la terra, n'haguessin pogut aprendre la lliçó de la seva voluntat, el seu desig d'avançar de caminar, de no tornar mai cap pas enrera. Astúries!

1934

La dinamita obre el camí. Els minaires, tots els treballadors, disciplinats en les seves organitzacions, formant un autèntic front únic, obeeixen l'ordre. La batalla en defensa del que tant ha costat de conquerir, comença.

Durant setze dies, tot el país i les muntanyes verdes, les ciutats polsoses i les conques ennegrides, viuen els començos d'una nova vida.

La dinamita ha venut l'enemic interior. La guàrdia civil, l'exèrcit, tot s'ha rendit. Resta només Oviedo, la ciutat morta. I els minaires també hi entren i hi porten a seva fe vivificant.

Però la resta de la Península calla. Només de Catalunya arriba una veu germana, que és oïda cada dia.

I amb la desastrosa nova, arriben les avançades de l'enemic. Les columnes dels generals Bosch i López Ochoa. Però no poden avançar. Les entrades del país estan a mans dels dinamiters, armats, ja amb el botí conquistat a alt preu a Trubia i a la fàbrica d'armes.

Les tropes lleials a la deslleialtat es perden, són batudes. Per tal de poder entrar López Ochoa demana un pacte. Els obrers saben que la seva lluita, sense resso, no té objectiu ni possibilitat. Els han complert amb el seu deure. Belarmino Tomás, en nom de tots, clou el pacte. D'exèrcit a exèrcit, de potència a potència.

Després... Després, els moros, els legionaris, el saqueig, el terror, les tortures, les lluites per les muntanyes, la presó, els processos, el «baño maría», el «trimotor», el convent de «las Adoratrices»... José María Martínez, Bonifacio Martín, Aida Lafuente... González Peña, Silverio Castaños, Javier Bueno...

Tres mil herois! I Astúries ha estat al seu lloc. Junt amb Catalunya ha salvat l'esdevenidor de la República!

1936

El 17 de febrer, les presons s'obren, perquè la multitud ho exigeix. I vint mil obrers tornen a les seves llars a treballar-se amb la roca. Però tenen una experiència i un odi. Saben que allò que ha passat no pot tornar mai més, que no ha de tornar.

Oviedo, mentre tant, segueix vegetant, absent encara a la tragèdia passada i a la que s'apropa. El 18 de juliol, totes les armes amagades surten de nou. La conca minaire és immediatament dominada per les forces obreres. Només Oviedo i Gijón resten a poder de l'enemic.

Sobre les dues ciutats cauen els minaires, els treballadors. La lliçó d'octubre els ha servit i ara van organitzats, disciplinats com si ja fossin exèrcit.

Tres setmanes seguides dura la lluita pels carrers de Gijón. Dos-cents homes cauen, però cauen també els reduïts feixistes. Només queda Oviedo.

Glòries havia fortificat la ciutat; Cavalcanti, des de Galícia, envia homes i més homes a Aranda. I una muralla de ciment i de carn barra el camí als minaires.

Allà de la resta del territori lleial, amb i mar mig a poder dels feixistes, amb l'hostilitat sorda dels països estrangers que podrien ajudar-los, els minaires, malgrat tot, entren a Oviedo. Mentre els franquistes prenen Toledo, els obrers trepitgen els carrers de la ciutat asturiana. Volen, des del seu recó, ajudar a la defensa de Madrid.

Per dues vegades, a finals d'any, el convent de «las Adoratrices» és visitat pels mateixos que, dos anys enrera, hi havien sofert turment i martiri.

Però els rebels tenen ajuts poderosos, armes i avions, submarins i diplomàtics. I nosaltres, tot el que tenim ho hem d'enviar a Madrid, a defensar la «capital de la Glòria». Astúries queda reduïda als seus recursos.

I amb ells, segueix atacant. Oviedo està quasi encerclat. Aranda es retira a El Grado. Els avions i els vaixells feixistes, que solen atacar per la costa, són sempre expulsats.

Vint mil asturians marxen cap a Bilbao a defensar la ciutat dels Alts Forns.

Després vénen uns mesos de calma. La lluita és a Madrid, al Sud, a Aragó, a Biscaia. A Astúries es preparen els nostres soldats i els de Franco.

1937

Ha caigut Bilbao, ha caigut Santander. Ara li toca el torn a Gijón i a tot Astúries, pensen els generals italians que menen les legions mussoliniques.

Però hi ha els minaires, hi ha els supervivents de l'exèrcit del Nord. Hi ha també, ben poderós, el record d'octubre, dels moros, dels legionaris, de «las Adoratrices», que només és vell de tres anys. Hi ha 30 anys de lluita social, hi ha tot un poble armat, disciplinat, que s'empara en les muntanyes i que vol vendre cara la seva vida de poble.

Políticament i militarment, units i disciplinats, lluiten. La passivitat de les democràcies fa difícil l'evacuació de la població civil, amenaçada de fam i de bombes. Però, malgrat això, cada dia ens van arribant, a través de la terra francesa, infants, vells, dones, famillars dels lluitadors que al país asturià detenen l'avanç feixista.

Si es perd un metre, se'n reconquista mig. Si cau un avió, n'abatem dos. I a cada revés augmenta la fe, el desig de lluita. Tota la població està a les armes. Només s'existeix per a la guerra, només es viu per a morir batent-se.

I l'exèrcit del 1934, el del 1936, es supera ell mateix, detura, amb els seus mitjans mínsos, forçosament insuficients, els progressos de les tropes italianes.

I fa que cada pam de terra que conquisten els enemics, sigui cobert pels cadàvers dels seus «voluntaris».

L'amenaça segueix, persistent, monstruosa, sobre els herois del 34 i del 36. I fa de cada lluitador asturià un nou exemple per a tots. Fins a la fi combaten i no retrocedeixen pas mentre els resten forces per a disparar, per a manejar la metralladora o llançar la bomba.

I a fi de comptes, donant-nos ànims, volent-nos comunicar fe i entusiasme i voluntat de vencer — ells i —, ens criden:

«Que no és amb un pam més de terra com es guanya la guerra!»

No, ja ho sabem. La guerra, la guanyarem, només, si sabem imitar els combatents d'Astúries!

l'asca de propaganda a l'estranger

Alfred Just Gimeno, ex-delegat del Ministeri d'Obres Públiques és una altra vegada entre nosaltres de tornada del seu viatge de propaganda per Anglaterra i França. Les seves campanyes a favor de l'Espanya republicana han deixat un llistat de les consciències que ha canviat la fredor de molts estrangers per un entusiasme envers la nostra Espanya cuita i treballadora; l'Espanya lleial que no és pas la de la panderceta, de la trivialitat i de les curses de braus.

La figura europea d'Alfred Just s'ha dretat energica davant dels auditors estrangers com l'home que convingut de la raó que l'assisteix reclama l'atenció mundial a favor del dret i de la justícia. Arreu ha estat escoltat amb demostracions de simpatia per l'Espanya que treballa i que lluita.

En el miting que donà al Palau del Treball de Villeurbanne, organitzat pel «Comité d'Ajuda a les famílies dels combatents de l'Espanya republicana», més de dues mil persones hagueren d'escoltar els altaveus a l'exterior perquè la sala era totalment plena. Entorn del conferenciant prengueren seient M. Camacho, conseller del Consolat d'Espanya a Lió; Prudent, president del «Comité Regional d'Ajuda a les famílies dels Combatents»; Martínez Gastañaga i el consol d'Espanya a Lió, Manuel Lois, el qual prengué la paraula per dir que els minaires sense honor que han trait Espanya intenten pel terror apoderar-se de viles i ciutats, però que no aconseguiran el seu propòsit ja que totes les consciències estan per la independència i la justícia. Parlà després Just per tal de confirmar les paraules anteriors, tot assegurant que l'abnegació dels patriotes antifeixistes assolirà un èxit per l'amunt de les baixes passions dels militars traïdors i dels que els defensen.

Concedidor Alfred Just de la riquesa hidràulica i de les obres públiques més importants portades a terme en el període republicà i revolucionari, s'estengué en consideracions que deixaren convençuts els oients de la força creadora i civilitzadora de l'Espanya republicana. Acabà reclamant l'ajut de la França democràtica. «Una ovasió de simpatia coronà les seves paraules, després de les quals s'entonà l'Himne Internacional.

Acte seguit, mogut per aquest entusiasme, un ciutadà francès feu lliurament a Alfred Just una moneda d'or per a ésser lliurada al soldat ferit que reuneixi unes determinades condicions.

Al front d'Aragó s'han passat als nostres rengles quaranta-dos soldats

L'aviació republicana ha bombardejat diverses vies de comunicacions enemigues

València, 4. — Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra.

EXERCIT DE TERRA:

CENTRE. — Al sector de Villaverde (Madrid) les forces republicanes han realitzat reconeixements sobre les cases desguarnides del barri d'Orcasitas i sobre les primeres cases del de Dos Amigos.

EST. — L'enemic ha hostilitzat durant la jornada d'avui amb foc de fusell i metralladora, les nostres posicions de l'Alt Aragó. Durant el matí, Bajos de Escuer. Les bateries enemigues disparaven sobre la carretera de Polan a Toledo, Cobisa i altres posicions a la propia batà la Casa de la Legua.

NORD. — Front oriental: — Els facciosos aprofitant la boira del dia d'ahir, ocuparen un cim al Sud de la cota 910 a la serra de Covadonga.

SUD TELX. — Les bateries enemigues disparaven sobre la carretera de Polan a Toledo, Cobisa i altres posicions a la propia batà la Casa de la Legua.

Al sector de Don Benito algun tiroteig.
LEVANT. — La nostra artilleria de Puertó Escandón hostilitza el trànsit ferroviari entre Terol i Saragossa.

Foc de fusell i metralladora en tot el front.

EXERCIT DE L'AIRE:

Han estat bombardejades les concentracions enemigues descobertes a la carretera de la Caleta i Lomares (Málaga) i l'estació del f. c. de Ve-
Málaga, en la qual es produí un incendi. Igual atac s'efectuà a la carretera d'Alcalá la Real a Almedinilla (Jaén), la de Luque a Cabra (Còrdova) i l'estació del f. c. de Baena.

Cases de refrany

La documentació municipal s'ocupa diverses vegades dels bordells de Montjuïc i de les mesures correctives que en diferents moments calgué adoptar per a reprimir els seus abusos.

Esser de Cal Déu

De franc sentit ponderant. Aquesta frase és de formació novella i ha pres una extensió major a la que tenia en el seu origen. Es refereix concretament a la fàbrica de Hoces Déu i Mata, de Les Corts de Sarrià, on es feia un aiguardent de sabor molt exquisit que excellia tots els altres. Entre els bevadors guanyava de gran fama l'aiguardent de Cal Déu. En un romanç vuitcentista trobem:

Una cafetina hi veureu,
que podem dir ambulants,
que al són petits són grans
perquè amb poc caler beuen.

Si voleu llet, llet tindreu,
munyida i per munyir;
molt bon te per fer paí
i aiguardent que és de Cal Déu.
A l'altre, un carretó ambulant de coté amb llet dels que el poble anomenava cafés dels quatre vents.

Esser de Can Peles o Pèleca

Per qualificar una cosa basta i ordinària. Les «Peles» o «Pèlecas» eren una popular fàbrica de teixits molt antiga establerta al carrer d'as Cortines, que es devia distingir pels teixits de mala qualitat. Entre les bricants és corrent la frase treballadors per a indicar una responsada relació amb l'amo o encara regat. Entre gent de fàbrica es coneixent un díaleg que aclareix aquest concepte, i que no publiquem per groller.

Esser de Can Passacompuguis

Es aplicat per a significar que cal adaptar-se als elements amb què es completa. Can Passacompuguis era una vella taverna establerta al carrer de la Culebra, de Gràcia, a la qual encara avui assenyala amb el número 32.

La tal taverna donava pela darreres al carrer de l'Estrella. Com que per anar del primer al segon d'aquests carrers calia fer una gran volta, molts peles demanaven al taverner per travessar la botiga, la part posterior d'aquesta era habitada com a desori i estava embarcancada amb botes i bocois. El taverner, en concedir permís per a passar-hi, i com a descàrrec, solia dir «Passa com puguis», frase que, de tant repetir-la, va fer sortí fins al punt d'ésser el títol de la taverna i crear la frase que estudiem. Més tard el taverner va posar una sucursal al Coll i li donà el mateix nom.

La vella taverna de Can Passacompuguis encara existeix a l'antic carrer de la Culebra, anomenat avui de Francesc Giner, i els curiosos encara la podran veure a la casa assenyada amb el número 32.

La parèmia catalana ens parla d'altres cases, moltes no boriceloneses, una bona part del tot imaginàries i filles de la poètica fantàsia de la muga paromilogia, i en general molt difícils de julir. El que hem explotat és una mostra només del tema.

Joan AMADES

(Escrit expressament per a ULTIMA HORA).

Del meu bloc de guerra

MENTRE EL CAMPAMENT DORM...

Malgrat les dolentíssimes nits que fa comencen a fer per al cap dalt, sempre hi ha el grupet de companys que, descalçant el vent, el fred i l'ortiga, embolicats amb bufandes i capots-mantes, surten a fer el stomba pel poble més pròxim al Quarter General.

Cada dia, pels volts d'elles noves de la nit, nombroses vegades he observat la sortida de la petita caravana camí del poble; sembla talment que vagin a fer un servei de descoberta, però amb la diferència que en lloc de portar fusell i botes de mà, van amb ampelles i cantimplors. Més tard, però, he pogut esbrinar el veritable significat de la sortida. Van a cercar llet, llet pura de cabra.

No cal dir que amb la temperatura que per a nosaltres, la sortida ha arribat a interessar-me, i avui, ja sóc un de tants que, en tocar les noves del vespre, formo part d'aquest grupet junt amb la meua ampolla, on fins ara hi tenia conyac del dolent.

Si no fos perquè el cas és més seriós del que sembla, n'hi hauria per fer-se un tip de riure; allí tots volen escalfar-se la lleteta, tots li parlen d'amor, de promesses i casaments.

Amb quina finalitat?... Molt senzill: la llet també la donen raccionada; un quart de litre per cap si no teniu la dissort de no fer ríctia. Ara bé, si us prometteu, la cosa canvia...

I jo no puc quedar-me, perquè el fer el scapas davant d'una mossa m'ha reportat que, cada nit, abans de ficar-me entre mig de les mantes, puc fer-me bullir un litre de llet. Fizeu-vos bé, un litre!

Feta molt que sentia a dir que al Quarter General tenien un bariton de categoria. Una nit que vaig arribar tard al Quarter, uns espanyols fantàstics trencaven el silenci de la

nit: «el abarlon» cantava «La mujer rusa de Katuska».

Fau Vidal, el celebradíssim Vidal —enllaç de la nostra Divisió— ja li el problema resol: cantant omple l'ampolla, cantant li renten la roba, cantant li sanglitzan els mitjons...

Les notes estridents del clari, reclamen silenci, silenci absolut. Al toc de clari s'acaben els cantis, les ampelles i les notes. Un a un, els soldats de la muntanya, travessant els camps de blat, van acudint al campament. El clari encara toca, amb més força que mai.

Les seves notes, penetrants, ens recorden que estem en guerra, ens recorden els companys de la trinxera, els familiars de la resguarda, el corneta, caminant a fer arribar pel campament, procura fer arribar les seves notes fins al recó més apartat. Observem el contrast de les ampelles fins ara il·luminades amb espelmes o carbut, com es van enlluernant a les tenebres.

El vent batent de les serrallades zulant, feint gempar les fulles dels arbres.

Soldats armats amb els seus rifles van distribuïnt-se per tal de reforçar la guàrdia. El campament queda dintre d'un abisme de foscor. Solament es veuen dues llums distants: ciutats que es dediquen a transitar pel sistema Morse.

Són els abnegats minyons de